

Motion 12

Färdplan mot klimatneutralitet

Stämman föreslås besluta

- att styrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för hur byggbranschen kan klara målen för CO₂-utsläpp. Planen ska utgå från måläret 2050 då EU har som ambition att Europa ska ha nått netto noll.
- att förbundet i arbetet eftersträvar samarbeten med andra förbund/organisationer.
- att det senast till nästa stämma ska finnas en publicerad plan framme.

Motivering

Parisavtalet har slagit fast att uppvärmningen ska hållas till 1,5 grader. EU har satt upp ambitiösa mål om att Europa ska nå netto noll år 2050. Ändå talar vi fortfarande om de förändringar som ska ske, eller måste ske! för att världen ska klara klimatmålen. Samtidigt visar all forskning på att vi redan måste ha börjat agera om målet alls ska vara uppnåeligt - att vi redan är sent ute. Vi är i analysfasen när vi borde vara i en fas där vi börjat agera. Vi måste sluta att prata om vad vi ska göra imorgon och istället ha förslag på vad vi måste göra idag.

Byggbranschen står för 40% av Sveriges CO₂-utsläpp (om man räknar in import av byggvaror). Därav har vi som yrkeskår ett stort ansvar för att möjliggöra omställningen. Det vi ritar och föreslår har direkt påverkan på utsläppen av klimatgaser.

Förbundet föreslås ta fram en plan för hur omställningen kan genomföras. Tanken är att utgå från ett slutår då vi ska ha nått målet - förslagsvis 2050. Vilka förändringar krävs om vi 2050 ska vara klimatneutrala? Vidare kan vi också räkna ut dagens utsläppsnivåer. Med dessa data som utgångspunkt kan vi skapa en CO₂-budget, en färdplan mot noll-målet. Vi kan sätta siffror på vad vi varje år måste åstadkomma i minskning för att budgeten ska gå ihop. Tanken är att planen ska bli ett verktyg i argumenteringen för omställning. Vi måste komma bort från att omställningsdebatten förs svepande, där gissningar och antaganden har samma tyngd som underbyggda argument.

Arbetet kan antas vara resurskrävande. Ett sätt att minska bördan är att involvera andra parter. Det borde finnas ett intresse av motsvarande arbete hos andra organisationer. Avvägning måste dock göras mellan kravet på att planen blir klar och tiden det tar att åstadkomma ett samarbete. Prioritet måste ges åt att planen kommer till stånd.

Förslagsvis sker arbetet i öppenhet och transparent med ett iterativt förfarande. Brådskan och allvaret i uppgiften innebär att en rudimentär (delvis ofullständig) plan är bättre än

ingen alls. Ambitionen bör vara att åstadkomma en plan som kan fördjupas och förfinas efter hand.

Planen bör göras iterativ och i öppet samarbete. Genom att tydligt redovisa antaganden och utforskade kunskapsområden kan arbetet göras inkluderande och inspirerande. Planen kan stimulera till deltagande och stimulera till innovation och utveckling.

Namn på motionär

Arkitekt SAR/MSA Petter Brunskog

Motion 12 - svar

Färdplan mot klimatneutralitet

Styrelsen förslår att stämman beslutar

- att avslå motionen som helhet

Motivering

Motionären föreslår att styrelsen tar fram en plan för hur byggbranschen ska klara målen för koldioxidutsläppen tillsammans med andra förbund/organisationer till nästa stämma.

Styrelsen delar helt motionärens uppfattning att klimatläget är akut och att byggbranschen måste minska sin klimatpåverkan samt att arkitekter har en viktig roll att spela i omställningen. Vi delar också motionärens uppfattning om att vi måste lämna mål- och problemformuleringsdiskussionerna och börja agera kraftfullt i stället. Förbundet anser att det behövs fler och mer konkreta kraftfulla åtgärder från såväl byggbranschens samtliga aktörer som från politiken i form av politiska styrmedel.

Det finns redan en färdplan för bygg- och anläggningssektorn som tagits fram av byggsektorn inom ramen för Fossilfritt Sverige och som Sveriges Arkitekter och ett antal arkitektkontor anslutit sig till. Färdplanen utgår från att år 2045 ska värdekedjan i bygg- och anläggningssektorn vara klimatneutral och färdplanen redogör för nödvändiga åtgärder från olika aktörer.

Sveriges Arkitekter har arbetat fram en egen handlingsplan som visar vad arkitektkåren behöver göra, *Vägen Framåt – en handlingsplan för hur arkitekter kan bidra i omställningen till ett ekologiskt hållbart samhällsbyggande.*

Förbundet har inte för avsikt att ta fram ytterligare planer. Med utgångspunkt i vår handlingsplan arbetar förbundet nu vidare med nästa steg, att rusta medlemmarna för omställningen med kunskap och information om hur de kan bidra till omställningen och genom att synliggöra goda exempel på hållbar arkitektur. Vi samverkar fortsatt och driver klimatsomställningsfrågorna med, och ibland emot, övriga aktörer i byggsektorn. Förbundet arbetar också med politisk påverkan eftersom det behövs politiska styrmedel för klimatomställningen, i form av regler och incitament, så att hela ansvaret inte ligger på pionjärerna utan på hela byggsektorn. På så vis ställer vi både krav på vad andra – politiken och övriga byggsektorn – måste göra men tar samtidigt ett stort ansvar och visar vad vi själva – arkitekterna – kan och måste bidra med i klimatomställningen.